

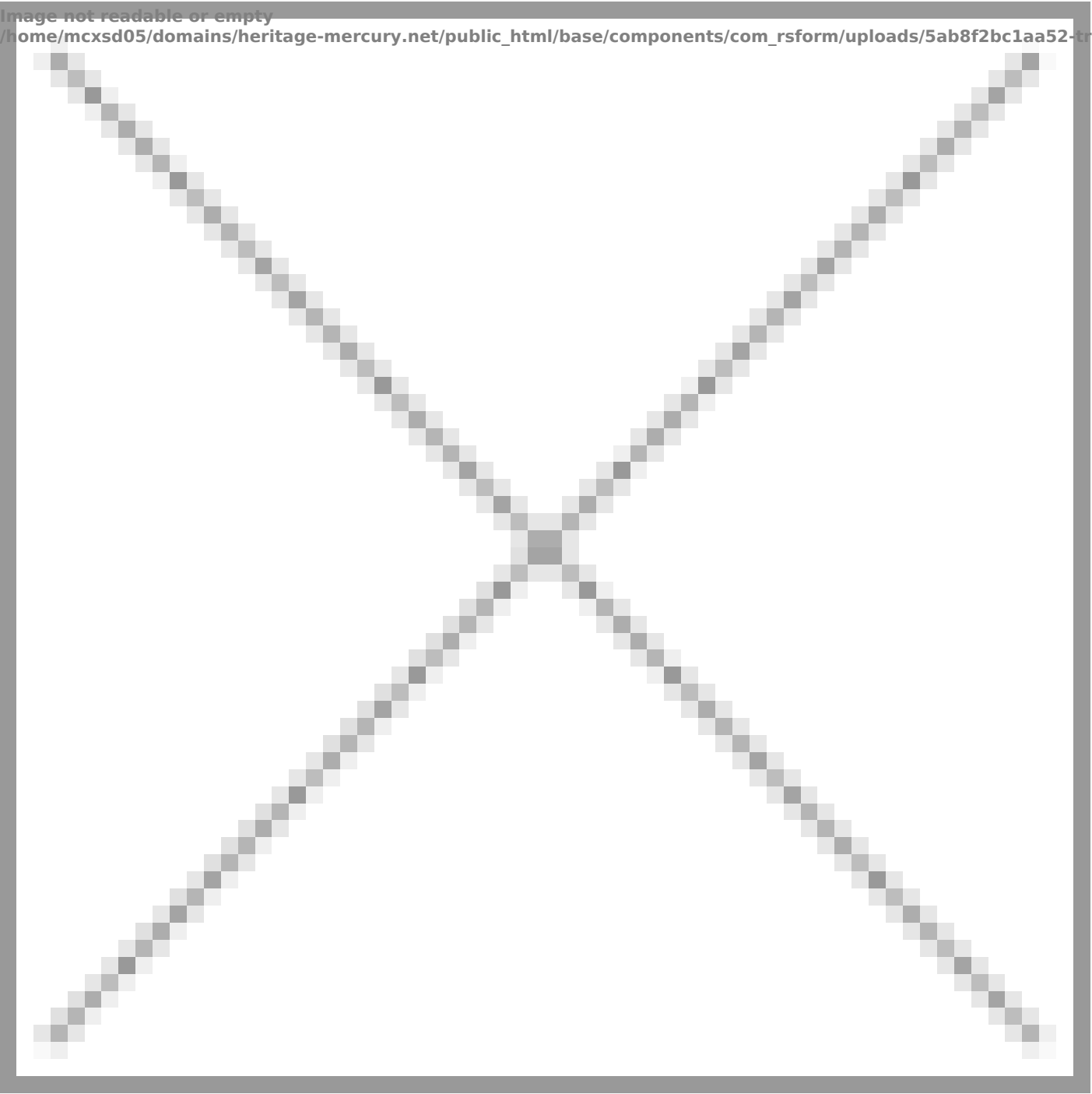
Ime predmeta 1	JAMSKI VOZIČEK TRUGCA 8
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.238.Idrija
Upravljavec	Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija, Bazoviška ulica 2, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Republika Slovenija
ID številka / EŠD	/
Klasifikacija dediščine	Rudnik

OPIS

Kratek opis	Jamski voziček trugca danes ne šteje med tirna vozila. Na osnovni jekleni nosilec, ki je izdelan (kovan) iz ploščatega jekla, sta spodaj privijačeni obe osi s kolesi. Ulita kolesa so različnih premerov. Zaboje vozička je lesen. Po robovih in v sredini daljših (vertikalno) ter krajših (horizontalno) stranic ojačan s ploščatim jeklom. Dno zaboja je obloženo z jekleno pločevino zaradi zaščite. Na eni izmed manjših stranskih stranic je enostavno izbočeno pravokotno držalo. Volumen vozička je 0,084 m ³ .
Mere	Dolžina 95 cm, širina 41 cm, višina 62 cm.
Materiali	Lito železo, jeklo, les – smreka.

Datacija	Prva polovica 20. stoletja.
Avtor / Proizvajalec	Rudnik živega srebra Idrija.

Slikovne priloge

Prvotna raba

Jamski voziček trugca je tako ime dobil zaradi dimenzij in izgleda, sicer pa je šlo za nadgradnjo »vozička z vodilnim žebljem« (ogrski voziček), iz 15. stoletja. V idrijskem rudniku so jih uporabljali več stoletij. Okoli leta 1850 so v Rudniku prešli na uporabo klasičnih jeklenih valjanih tirnic. Takrat so tudi rekonstruirali trugce, ki so jim odrezali vodilni žebelj. Izdelane so bile v idrijskem rudniškem obratu, glede na potrebe. Uporabljali so jih na mestu izkopa rude, do koder še ni bila položena klasična jamska proga. Deset do dvanajst triglnov (nečke), je bilo potrebnih, da je bila trugca polna (300 kg). Napolnjene trugce so nato po podstavljenih deskah potiskali proti jaškom ali v sipko. Okrog leta 1950 so jih po večini zamenjali vozički imenovani »Korejci«, a so v uporabi ostale še vsaj do konca leta 1961.

Sedanja raba

Jamski voziček trugca se ohranja, varuje in prezentira kot pomemben spomenik tehniške dediščine rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Je del zbirke Antonijevega rova. Obiskovalci si ga lahko ogledajo v okviru stalne muzejske postavitve Antonijevega rova. Je del prezentacije, ki predstavlja celostno zgodbo o rudarjenju v Rudniku živega srebra Idrija. Skupaj z krotco, nečkami in karbidovko prikazuje ročni odkop rude, kot je bil v idrijskem rudniku v veljavi v začetku 20. stoletja.

Prvotna lokacija

Jama Rudnika živega srebra Idrija.

Sedanja lokacija

Turistični rudnik Antonijev rov, Kosovelova 3, 5280 Idrija.

STANJE OHRANJENOSTI**Zgodovina
opravljenih
posegov**

Predmet je dobro ohranjen. Za potrebe muzejske postavitve je bil restavriran. Dodatni posegi niso potrebni. Varovanje v prostoru je urejeno.

Sedanje stanje	dobro
Potrebni ukrepi	Redno obdobjno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga CUDHg; - Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota v Idriji, zbirka načrtov, predal B2; - Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota v Idriji, fond RŽS, IDR 55, gradivo po letu 1955, t. e. 188.
Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	7. 3. 2018
Datum urejanja	Never